La variabilitat morfològica dels gossos d'Hispània, estudiada per primer cop

Com eren els gossos d'Hispània? Segons l'estudi publicat per la investigadora de l'ICAC Lídia Colominas, entre els segles II i III dC ja hi havia a Hispània gossos de mides i formes tan diverses com avui dia.

Colominas ha arribat a aquesta conclusió havent estudiat les gairebé 1.500 restes de gossos recuperades a la necròpolis de Vil·la Madrid de Barcelona. Es tracta de gossos (*canis familiaris*) d'entre 25 i 61 centímetres, una diferència d'alçada entre el que avui dia podem observar entre un pekinès i un dòberman. Aquesta "explosió de variabilitat de talles i formes" era probable que també hi fos a la Tarraconense, com ja s'ha comprovat en altres llocs de l'Imperi romà (actuals França, Gran Bretanya, Alemanya, Itàlia, etc.), però a Hispània no s'havia estudiat mai en profunditat.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Tíbies esquerres de tres gossos, que mostren la variabilitat de talla. Foto: L. Colominas.

El conjunt de la necròpolis de Vil·la Madrid és espectacular: en concret, 1.480 restes corresponents com a mínim a 42 individus, una mostra representativa i extensa.

Segons Colominas, en època romana hi comencen a haver gossos falders

En èpoques anteriors els gossos eren tots de mida mitjana i gran (62-48 cm), i pel registre arqueològic se sap que estaven relacionats amb activitats ramaderes, de vigilància o de caça. Que en època romana apareguin gossos més petits respon, segons la hipòtesi de

Colominas, al fet que hi comencen a haver gossos falders com ara. És a dir, gossos que eren animals de companyia i no de treball. N'és una prova que cap gos presenta patologies òssies.

Val a dir que són gossos trobats en context de ciutat. "Hi ha qui diu que es feien servir per caçar, però què pot caçar, un gos de morfologia semblant a un pekinès?", diu Colominas, que ha documentat gossos petits però robustos que efectivament podrien haver tingut aquest ús, però també de menuts i gràcils.

Lídia Colominas al laboratori de l'ICAC estudiant restes òssies d'animals. Foto: Carme Badia.

En aquesta època també hi ha comerç d'animals vius, gossos inclosos

En època romana s'acaba l'homogeneïtat entre gossos perquè hi ha una selecció molt forta, un encreuament encaminat a obtenir gossos per fer activitats concretes (ramats, caça, càrrega, vigilància, etc.) o pel simple fet de tenir animals de companyia.

Igual que hi ha comerç de ceràmica, en època romana també hi ha comerç d'animals vius, gossos inclosos. Se sap que en època d'August s'exportaven gossos de cacera de Britània a la resta de l'Imperi. Aquest comerç seria un dels causants de la variabilitat canina

documentada a diferents províncies, que mostra, com diu Colominas, “una homogeneïtzació més de l’Imperi romà”.

Article

Colominas, L., “Morphometric variability of Roman dogs in Hispania Tarraconensis: The case study of the Vila de Madrid necropolis”, International Journal of Osteoarchaeology, DOI: 10.1002/oa.2507. Carhus+A. Factor d’impacte: 1,296.